

Krónur — ikki orð

Her í blaðnum hafi eg víst á, hvussu nógv, ið liggur aftan fyri tann stóra verkamannaalsk, ið tjóðveldisflokkurin tykist at hava fingið. Víst varð til uppskotið um 1,9 oyru í pristalsviðbót, har tilskilað varð, at uppskotið skuldi hava afturvirkandi gildi frá 1. maj 1971 Víst hevur m. a. verið á:

at einki var tilskilað um, hvussu teir stóru umstingarligu trupulleikar, sum fóru at standast av hesum uppskoti.

at eingin meting var gjord av, hvat hetta uppskotið merkti í peningi, hóast lætt var at rokna út, at uppskotið vildi útloyst 70 mill. kr. beinanvegin.

at einki var sagt um, hvussu hetta eftirgjaldið skuldi fáast til vegna, ella hvør skuldi gjalda tað.

at um uppskotið varð samtykt í tí líki, tað var framsett, skuldu 30 av nevndu 70 mill. kr. áliknast fiskaprisum, og hetta vildi ført við sær ein beinleiðis inntøkuniðurskurð hjá fiski- og útróðrarmonnum upp á um 12 mill. kr.

at tá tingmenn bóðu tjóðveldisflokkinn um at greiða nærri frá uppskotinum, og tá tingmenn settu ávisar spurningar um hvussu uppskotið skuldi setast í verk, fingi teir als einki svar.

Niðurstoðan mátti tí vera tann, at tá hesin flokkur kundi koma við einum so illa undirbygdum uppskoti, og tá hann als ikki vildi taka orðið í tinginum fyri at greiða frá tí, so mundi tað ongatið vera ætlanin, at tað skuldi samtykkjast, og tí má tað haldast at vera at halda verkamenn fyri spott, tá hetta mál skal vera eitt tað fremsta málið í valstriði tjóðveldisflokksins.

Í 14. týsdagin eru nakrar viðmerkingar til hesa framfærslu. Men einki verður mótprogrvað av tí, sum her var flutt fram. Í oddagreinini, sum viðger hetta evni er einasta viðmerkingin: „... at formaðurin í fiskimannafelagnum roynir at verja ranglætið móti tí vinnandi manninum, undrar okkum . . . ikki petti.“ (hví?). So lítið hevur 14. alto at føra fram móti omannevndu próvførslu um, at uppskot teirra bert var eitt bluffnummar, sum í veruleikanum ikki var møguligt at fremja, og sum teir enn ikki kundu verja í tingsalinum.

14. nýttist fyri so vítt ikki at skriva so nógv meira um hetta mál, tí teirra verunliga alsk til verkamannin sást, tá atkvøtt varð um eitt uppskot um at útseta longu samtykta lønarbátan hjá verkamonnum frá 1.12 til 1.1 1975. Tjóðveldisflokkurin atkvøddi fyri hesum uppskoti, og var tað samtykt av teirra ávum. Hendan samtyktin kostaði hvørjum verkamanni yvir 200 kr., sum lønin annars skuldi verið farin upp við í desember. Samlaða tapið hjá verkamonnum, sum teir alto kundu takka tjóðveldisflokkinum fyri, er umleið 0,5 mill. kr. Men hetta skrivar 14. av góðum grundum einki um.

Áðrastaðni í sama blað verði eg speirkin fyri at vera fyrrverandi tjóðveldismaður. Tað hevur 14. nú alla møgulega orsök til at vera eitt sindur varin við. Tað er einki dulmál, at inntil fyri 7–8 árum síðan var eg aktivur tjóðveldismaður, og mitt størsta ynski var, at hesin flokkur skuldi koma at ráða í Føroyum. Men síðan tá havi eg havt betri møguleikar enn fólk flest fyri at meta um, hvussu tjóðveldisleiðslan roynist í verki. Mina niðurstoðu vil eg spara 14. fyri fyrbils, men hon er ikki tesplig.

Annars hevur Ólavur Michelsen í sama blað ein stubba, har hann vil vera við, at eg við hesi skrivning seti verkamannin upp imóti fiskimannin. Tað vil eg avnokta. Eg havi avgjört verið talsmaður fyri, at allir teir vinnandi stættirir skulu hava rímlig kor, og vil eg geva Ólavi rætt í, at verkamaðurin er ikki nóg væl fyri í dag. Men Ólavur ásannar eisini hálvavegna, at uppskot tjóðveldisflokksins í hesum máli ikki loysir hendan spurning, og tað vildi eg eisini vísa á í nevndu grein.

Í allari skrivningini hjá 14. um hetta mál, hava tó verið nakrir skilgáðir setningar. Teir standa í endanum av nevndu oddagrein, sum ber somu yvirskrift sum hesin stubbin. Sagt verður »Tey stóru orð . . . bata teimum (verkamonnum) ikki. Av teimum verða verkamenn ikki mettir. Tað eru krónur, ið skulu til, ikki orð«.

So satt, so satt.

Oli Jacobsen

Demokratiseringin í Grikkalandi:

Sosialistarnir krevja umlegging av øllum lógum

Demokratiseringin í Grikkalandi heldur fram. Tá Junta-stýrið fall, varð tað fagnað í demokratiska partinum av heiminum. Grikkar, kendir eins og ókendir, sum undir sjei ára hernaðar-einaraðnum hava livað í útleigd vanda heimaftur. Grikkar, umboðandi vítt ymiskar politiskar áskoðanir, líka frá henni ið komponisturin Mikis Theodorakis og til hana, sum fyrr- og núverandi forsætisráðharrin, Karamanlis, umboða, hildu, at viðurskiptini vóru so trygg, at teir torðu at venda aftur til Hellas.

Borgarlaga stjórnin við Karamanlis á odda, sum tók við eftir Junta-stýrið, varð fagnað við skríðgongum í øllum Grikkalandi. Tað sum hon hevur avrikað, hevur vunnið frama millum alt fólk. Amnesti er latið teimum, ið vegna politiska áskoðan vóru tveitt í fangatyppi undir Junta-stýrinum. Niðurlagd er eisini KZ-legan á oynni Jaros. Lærarir við hægri lærustovnarar eru aftur settir í stovrin, sum Junta-stýrið rak teir úr. Búmerki hjá Junta-stýrinum — hermaðurin framman fyri fuglinum Fénix lættandi sær úr øskuni — er allastaðni skrætt niður. Samstundis sum offiserar, ið hava fingið heiðurstekin frá Junta-stýrinum fyri terror mótvægis grikska fólkunum, verða settir úr starvi við eftirløn.

Støðan hjá sosialistum

Sosialistar og serliga kommunistar hava verið eitt sindur ivasamir um hvussu fullkomin demokratiseringin er. Teir m. a. eina radikala umlegging av øllum lógum, ið stríða móti livsfærslu, ið komnar eru í gildið undan og undir Junta-stýrinum. Harafturat ynskja teir, at landið verður útlímað úr Naro. Ivasamt hevur allarhelst sín uppruna í persóninum Karamanlis, ikki minst stóðu hansara í politikki til hann í 1965 fór frá sum forsætisráðharri

Verður val

Eygleiðarar í Athen rokna við, at val verður útskrivað til at fara fram um miðjan novembur. Ein orsøkin er hon, at álitið og fagnaðurin, Karamanlis hevur fingið, er við at kólna. Og tað hevði styrkt um stóðu hansara, um hann kundi stjórnað landinum við grundarlaga á einum fólkavaldum tingi. Verður val, er hetta tað fyrsta frælsa valið, síðan einaferð í fjórtinginum.

Hetta kemur eisini at føra við sær, at kommunistaflokkurin, ið hevur verið forboðin, fær høvi til at stilla upp.

Tað, sum borgarlaga stjórnin hevur framt, er fagnað, og er á leiðini til fult fólkaraði. Nú verður spennandi, hvussu Karamanlis við nýggja flokki sínum, Tað nýggja Demokratið, fer at klára seg í einum kómandi vali. Fyrsta valið tvey ættarlið fyrstu ferð fáa høvi til at atkvøða undir heilt frælsu viðurskiptum.

Vit hava altíð á goymslu
alt tilfar til

blikksmíð
sanitet
hitaverk
ventilatióin

Tlf. 1 1071 . Tórshavn

Verður sent
um alt
landið

— eg havi
lisið tað
í
sosialinum
sjálvandi!!

Gevið tykkum sjálvum meðávirkan á
samfelagið gjøgnum javnaðarflokkinn